

รายการอ้างอิง

- กมลเนตร ใฝ่ชำนาญ.(2546).ผลของการให้มารดามีส่วนร่วมซึ่งกันและกันกับพยาบาลใน การดูแล บุตรที่เกิดก่อนกำหนดต่อความเครียดของมารดา. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กรุณา โตสงวน.(2546).ความพึงพอใจของผู้ดูแลที่เป็นโรคจิตเภทต่อการบริการแบบญาติมีส่วนร่วม. ร่วมโรงพยาบาลสวนปรุง.การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ พยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช,บัณฑิตวิทยาลัยมหาลัยเชียงใหม่
- เกษม ดันติพลางชีวะ.(2536). ตำราจิตเวชศาสตร์สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมสุขภาพจิต.(2541).สถิติโรงพยาบาลจิตเวช.มปป.
- กรมสุขภาพจิต. (2545).สถิติโรงพยาบาลจิตเวช.มปป.
- กิตติวรรณ เทียมแก้ว.(2544). เอกสารประกอบการสอนวิชาการประเมินปัญหาเพื่อการบำบัด ทางการพยาบาลจิตเวช.เชียงใหม่.
- เกียรติภูมิ วงศ์จิต, ประภาส อุครานันท์ .(2541). การศึกษาแนวคิดและกระบวนการบังคับรักษาผู้ ที่มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวช. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย, 5(3). 85-91.
- จันจิลา ดวงสลัดและสมศักดิ์ ภูมิจิน.(2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการมารักษาซ้ำของผู้ป่วยจิตเวชที่รับ ไว้รักษาในโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์. โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราช นครินทร์.
- จิรารัตน์ พิมพ์ดีด, และคณะ.(2542) . การพัฒนารูปแบบการจำหน่ายผู้ป่วยโรคจิตเภทที่กลับมาเป็น ซ้ำที่หอผู้ป่วยหญิง โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น.รายงานการวิจัย. ขอนแก่น : โรงพิมพ์พระ ธรรมขันธ์.
- จุฑารัตน์ มีสุขโข.(2540). ความต้องการข้อมูลและการช่วยเหลือสนับสนุนของมารดาทารกคลอด ก่อนกำหนด. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลแม่และ เด็ก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จอม สุวรรณ โณ.(2541).ญาติผู้ดูแล : แหล่งประโยชน์ที่สำคัญของผู้ป่วยเรื้อรัง. วารสารพยาบาล 47(3),147-157.
- จำลอง ดิษขวนิชและมานิตย์ ศรีสุรภานนท์. จิตเวชศาสตร์.โครงการตำราคณะแพทยศาสตร์. เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์ 2542

- เฉลิม วงศ์จันทร์.(2539) . ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคมกับความสามารถของผู้ดูแลเด็กสมองพิการ.วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฉวีวรรณ สัตยธรรม.(2541). การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต. พิมพ์ครั้งที่3. นนทบุรี : ยุทธรินทร์การพิมพ์.
- .ชะฤทธิ์ อนุพงศ์ศรี(2531).การช่วยเหลือญาติผู้ป่วยจิต.สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย (กรกฎาคม - กันยายน): 99-105.
- ชะฤทธิ์ อนุพงษ์ศรี,วิภาวี เผ่าทรากร,และมาลี แจ่มพงษ์.(2530). คู่มือสำหรับการดูแลผู้ป่วยจิตเภท. กรุงเทพฯ : ศูนย์กลางพิมพ์พลชัย.
- ชวลี เข้มวงษ์.(2538). ผลของการประยุกต์ใช้ระบบการพยาบาลตามทฤษฎีของโอเรียม ต่อความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติต่อการพยาบาลที่ได้รับและความสามารถในการกระทำกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาล.วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชูทิศ ปานปรีชา.(2540).การป้องกันการกำเริบซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท:คู่มือสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจิต.กรุงเทพฯ:Advisory Board.
- ชูศรี ติวสกุล.(2539). พฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรขวบปีแรกของมารดาที่พบบุตรมารับการรักษาที่โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต.วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณิชการ์ด ไชยชนะ. (2545). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลเด็กที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังขณะรับการรักษาในโรงพยาบาล.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์,บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดรุณี รุจกรกานต์.(2536). หลักการและแนวคิดการให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องครอบครัวกับการเสริมสร้างสุขภาพจิตครบวงจร.
- ทูลกา บุปภาสังข์.(2545).ภาวะและความสามารถในการดูแลของผู้ดูแลกับการกลับเป็นซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท.วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีระ ลีลานันทกิจ.(2539). โรคจิตเภท.การป้องกันการกำเริบของโรคจิตเภท : คู่มือสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจิต ราชวิทยาลัยจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : Advisory Board.

- นงลักษณ์ วรวิทย์ชานันท์. (2546). พฤติกรรมเชื้ออทรของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท. การค้นคว้าแบบอิสระ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพรัตน์ ไชยชานี. (2544). ผลของการใช้โปรแกรมการดูแลแบบองค์รวมต่อภาวะและความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิศากร แก้วพิลา. (2545). ความสามารถของญาติในการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในโครงการญาติมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลสวนปรุง. การค้นคว้าแบบอิสระ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญใจ ศรีสถิตนาท. (2545). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ตรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพศรี บุรณางกูร. (2538). การศึกษาความวิตกกังวลของญาติผู้ป่วยโรคจิต. รายงานการวิจัย โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา.
- ปราโมทย์ สุคนิษฐ์และปราโมทย์ หล่อตระกูล. (2541). เกณฑ์การวินิจฉัยโรคทางจิตเวช DSM IV ฉบับภาษาไทย (ใช้รหัส ICD -10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- พณีเหลียวรุ่งเรือง. (2536). ตำราวิชาการเรื่องความรู้เกี่ยวกับยาจิตเวช (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). โรงพยาบาลสวนปรุง สถาบันสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
- ไพรินทร์ กันทะนะ. (2543). ภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มานิต ศรีสุรภานนท์. (2542). การดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชสำหรับแพทย์. กรุงเทพฯ: บริษัทเรดิเอชั่น จำกัด.
- มานิต ศรีสุรภานนท์, และจำลอง ดิษยวณิชย์. (2542). โรคจิตเภทและโรคอื่นๆ : ตำราจิตเวชศาสตร์. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- มานิช หล่อตระกูลและปราโมทย์ สุคนิษฐ์. (2543). จิตเวชศาสตร์รามาริบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- มานิช หล่อตระกูล. (2543). โรคจิตเภทใน มาโนชน หล่อตระกูลและปราโมทย์ สุคนิษฐ์ (บรรณาธิการ), จิตเวชศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สวีชาญการพิมพ์.
- ยอดสร้อย วิเวกวรรณ. (2543). สุขภาพจิตและพฤติกรรมกรรมการดูแลผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- เขาวลัทธิ กลินท์.(2540). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งในการมองโลก
ของสมาชิกครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุจา ภูไพบูลย์. (2541). การพยาบาลครอบครัว : แนวคิดทฤษฎีและการนำไปใช้. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ: วีเจ พรินติ้ง.
- วิมลรัตน์ เกะเรียนไชย. (2538). แนวโน้มของระบบบริการสุขภาพในอนาคต. วารสารการพยาบาล
จิตเวชและสุขภาพจิต, 9(1), 43-47.
- วิมลรัตน์ ภูวราวุฒิปานิช.(2537). การส่งเสริมบทบาทของสมาชิกในครอบครัวในฐานะผู้ดูแล.
วารสารพยาบาลศาสตร์, 12(4), 33-38.
- วัชรภรณ์ เชื้อววัฒนา. (2536). ผลของการส่งเสริมให้มารดามีส่วนร่วมในการให้นมบุตรตลอด
ก่อนกำหนดขณะบุตรอยู่โรงพยาบาลต่อความพึงพอใจของมารดาและระยะเวลาในการ
เลี้ยงบุตรด้วยนมแม่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการ
พยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วัชรภรณ์ ลือไชยสงค์.(2541). ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีผลต่อการกลับมารักษาซ้ำใน
ผู้ป่วยจิตเภท: กรณีศึกษา. กลุ่มงานสังคมศาสตร์. โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์.
- วัชร หัตถพนม.(2529). ปัจจัยที่ทำให้ผู้ป่วยจิตเวชกลับมารักษาซ้ำใน โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น.
รายงานการวิจัย. ขอนแก่น :
- สกาวัฒน์ พวงจันทร์. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ผลกระทบจากการเจ็บป่วย
เรื้อรังของบุตรต่อครอบครัวกับความสามารถมารดาในการดูแลบุตรที่เจ็บป่วยเรื้อรัง.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สงวนศรี แต่งบุญงาม.(2537). การศึกษาสภาวะทางสังคมของครอบครัวที่มีผลต่อการดูแลโรคจิต:
ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมจิต หนูเจริญกุล.(2540). การดูแลตนเอง : ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล(พิมพ์ครั้งที่5).
กรุงเทพมหานคร : วี.เจ.พรินติ้ง.
- สมพร รุ่งเรืองกิจ, และ กฤตยา แสงวงเจริญ. (2538). รายงานการวิจัย : เรื่องการมีส่วนร่วมในการ
ช่วยเหลือและการเตรียมตัวรับผู้ป่วยของญาติ เมื่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล.
วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต, 9(1) มกราคมถึงมิถุนายน, 10-18
- สมภพ เรืองตระกูล.(2542). ตำราจิตเวชศาสตร์(พิมพ์ครั้งที่6). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือน
แก้ว.

- สุมณฑา บุญชัย. (2545). พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทในโครงการการดูแลผู้ป่วยผู้ป่วยจิตเภทที่บ้านของโรงพยาบาลสวนสราญรมณ์.การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช,บัณฑิตวิทยาลัย เชียงใหม่.
- อุมาพร ตรีภคสมบัติ.(2540) .จิตบำบัดและการให้คำปรึกษาครอบครัว.กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้ารั้ง.
- อัจฉริยา ปทุมวัน .(2534). แรงสนับสนุนทางสังคมและความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดชนิดเฉียบพลัน.วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัญชลี ศรีสุพรรณ.(2547). ผลของการใช้โปรแกรมการดูแลแบบองค์รวมต่อความสามารถในการดูแลตนเองและอาการทางลบของผู้ป่วยจิตเภท. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- American Psychiatric Association. (1994). **Diagnostic and statistical manual of mental disorder (4 ed)**.Washington DC : American Psychiatric Association.
- Armstrong.(1993).Review of psychosocial treatments of schizophrenia. In Dunner ,D.L(Ed),**Current psychiatric therapy** (pp. 183-188).Philadrlphia:W.B.Saunders.
- Baker, A.F. (1989). **Living with a chronically ill Schizophrenia can place great stress on individual family members and the family unit : How families cope**. Journal of Psychosocial Nursing, 27(1). 31-35.
- Brody , D.S.(1980). The patient's role in clinical decision making. **Annals of Internal Medicine**, 93(5), 718-722.
- Cohen,J.M., and Uphoff, N.T.(1980). Rural development **participation** : concept and ensure for project design implementation and evaluation. New York : The Free Press.
- Curley, M.A.Q.(1988). Effect of the nursing mutual participation model of care on parental stress in the prdiatric intensive care unit. **Heart & Lung** , 17(6) . 682-688.
- Curley, M.A.Q., & Wallace, J. (1992). Effect of the nursing mutual participation model of care on parental stress in the prdiatric intensive care unit – A replication. **Journal of Piatric Nursing** , 7(6), 377-385
- Denyes,M.J.(1988) Orem's model used for health promotion:directions from research. **Advance in Nusing Science**,11(1),13-21.

- Goldman, C.R. & Quinn, F.L. (1998). Effect of patient education program in treatment of schizophrenia. **Hospital and Community Psychiatry**, 39(9), 282-286.
- Henson, R.H. (1997). Analysis of the concept of mutuality. **Journal of Nursing Scholarship**, 29(2), 128-131.
- Hochberger, J.M. & Fisher-Jame, L. (1992). A discharge group for chronically mentally ill: Esing the way. **Journal of Psychosocial Nursing**, 30 (4), 25-27.
- Jewell, S. E. (1994). Patient participation : What does it mean to nurse. **Journal of Advanced Nursing**, (3), 433-438
- Jones, S.L. (1996). The association between objective and subjective caregiver in managed care. **Archives of Psychiatric Nursing**, 10(2), 77-84.
- Kaplan, H.I., & Sadock, B.J. (1985). **Kaplan & Sadock's synopsis of psychiatry: behavioral sciences and clinical Psychiatry**. (4 ed). Baltimore : William & Wilkins
- Kaplan, H.I. & Sadock. (1998). **Kaplan & Sadock's synopsis of psychiatry: behavioral sciences and clinical Psychiatry** (8 ed). Baltimore : William & Wilkins
- Henson, R. H. (1997). Analysis of the concept of mutuality. **Journal of Nursing Scholarship**, 29(1), 77-81.
- Kaplan, H.I., & Sadock, B.J. (1998). **Schizophrenia in Kaplan, H.I. & Kaplan and Sadock's synopsis of psychiatry behavioral sciences**. (8th ed). Maryland: Williams & Wilkins.
- Newstrom, J.W. (1997). **Organization behavior : Human behavior at work**. New York : McGraw-Hill.
- Orem, D.E. (1991). **Nursing : Concept of practice**. (4 ed.). St. Louis: Mosby Year Book
- Orem, D.E. (1995). **Nursing : Concept of practice**. (5 ed.). St. Louis: Mosby Year Book.
- Pasquarello, M.A. (1994). Measuring the impact of an acute stroke program on patient outcome. **Journal of Neuroscience Nursing**, 26, 76-82.
- Szasz, T.S. & Hollender, M.H. (1956). A contribution to the philosophy of medicine. **Archives of internal Medicine**, 97, 585-592.
- Taylor, M.C. (1994). **Essentials of psychiatric nursing**. (4 ed.). St. Louis: Mosby
- White, A.T. (1982). **Why community participation ? a discussion of the argument for community participation**. New York : United Nations Children's Fund.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน
1. นางจันทร์เพ็ญ อัครสถิตานนท์	พยาบาลวิชาชีพ 8วช. หัวหน้าองค์กรโรงพยาบาล จิตเวชสระแก้วราชนครินทร์
2. นางเพชร คันสายบัว	พยาบาลวิชาชีพ 7 สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จ เจ้าพระยา
3. นายพลภัทร โล่เสถียรกิจ	นายแพทย์ 6 จิตแพทย์โรงพยาบาลจิตเวช นครราชสีมาราชนครินทร์

ภาคผนวก ข
สถิติที่ใช้ในการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. การคำนวณหาค่าคงที่ภายในโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach coefficient) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{st^2} \right)$$

α	คือ	ค่าคงที่ภายใน
n	คือ	จำนวนข้อทั้งหมดของแบบสอบถาม
$\sum s_i^2$	คือ	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
st^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2. การคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

P	คือ	ค่าร้อยละ
f	คือ	แทนความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
n	คือ	จำนวนรวมทั้งหมด

3. การคำนวณค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

$\bar{X}$	คือ	ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต
x	คือ	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว
N	คือ	จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

4. การคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

$S.D.$	คือ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
x	คือ	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว
x^2	คือ	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนทั้งหมดแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	คือ	จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

5. การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่า ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม

$$T = \frac{\bar{x} - \mu/n}{S.D.}$$

S.D.

X คือ ค่าเฉลี่ยตัวแปรของกลุ่มตัวอย่าง

μ คือ ค่าเฉลี่ยตัวแปรของประชากร

S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ภาคผนวก ค

แผนการปฏิบัติการพยาบาลตามโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล

แผนการปฏิบัติการพยาบาลตามโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล

ระยะเวลา	2 วันแรกของการอยู่ โรงพยาบาล	สัปดาห์ที่2-3	สัปดาห์ก่อนกลับบ้าน
กิจกรรมการ พยาบาล	<p>1.การมีส่วนร่วมด้านการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำ</p> <p>1.1 การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล</p> <p>1.2 การดูแลการได้รับสารน้ำ อาหาร</p> <p>1.3 การดูแลการพักผ่อนออกกำลังกาย</p> <p>2. การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมพยาบาล</p> <p>2.1 สัมพันธภาพเชิงบำบัดรายบุคคล</p> <p>2.2 การให้ยารักษา</p> <p>2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม</p> <p>2.3.1 กิจกรรมกลุ่มสุขภาพจิตศึกษาจำนวน 4 เรื่อง</p>	<p>1.การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำ</p> <p>1.1 การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล</p> <p>1.2 การดูแลการได้รับสารน้ำ อาหาร</p> <p>1.3 การดูแลการพักผ่อนออกกำลังกาย</p> <p>2. การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมพยาบาล</p> <p>2.1 สัมพันธภาพเชิงบำบัดรายบุคคล</p> <p>2.2 การให้ยารักษา</p> <p>2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม</p> <p>2.3.1 กลุ่มทักษะชีวิตจำนวน 2 เรื่อง</p> <p>2.4 กลุ่มชุมชนบำบัด</p>	<p>1.การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำ</p> <p>1.1 การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล</p> <p>1.2 การดูแลการได้รับสารน้ำ อาหาร</p> <p>1.3 การดูแลการพักผ่อนออกกำลังกาย</p> <p>2. การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมพยาบาล</p> <p>2.1 สัมพันธภาพเชิงบำบัดรายบุคคล</p> <p>2.2 การให้ยารักษา</p> <p>2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม</p> <p>2.3.1 กลุ่มช่วยเหลือญาติในการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน</p>

แผนการปฏิบัติการพยาบาลตามโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล

ระยะเวลา	2 วันแรกของ การอยู่ โรงพยาบาล	สัปดาห์ที่ 2-3	สัปดาห์ก่อนกลับบ้าน
กิจกรรมการ พยาบาล	<p>3. การมีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล</p> <p>3.1 การประเมินอาการ ทางกายและจิตใจ</p> <p>3.2 การวางแผนการดูแล รักษาพยาบาลประจำวัน</p> <p>3.3 การให้ ความรู้ แผนการดูแลรักษา</p> <p>4. การมีส่วนร่วมด้านการ ตัดสินใจในการดูแลผู้ป่วย</p> <p>4.1 การให้ผู้ดูแลมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจจาก การวางแผนการรักษา</p>	<p>3. การมีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล</p> <p>3.1 การประเมินอาการ ทางกายและจิตใจ</p> <p>3.2 การวางแผนการดูแล รักษาพยาบาลประจำวัน</p> <p>3.3 การร่วมวางแผนการ รักษากับทีมสหวิชาชีพ</p> <p>4. การมีส่วนร่วมด้าน การตัดสินใจในการดูแล ผู้ป่วย</p> <p>4.1 การให้ผู้ดูแลมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจจาก การวางแผนการรักษา</p>	<p>3. การมีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล</p> <p>3.1 การประเมินอาการ ทางกายและจิตใจ</p> <p>3.2 การวางแผนการดูแล รักษาพยาบาลประ จำวัน</p> <p>3.3 การให้ ความรู้ แผนการดูแลรักษาก่อน กลับบ้าน</p> <p>4. การมีส่วนร่วมด้าน การตัดสินใจในการดูแล ผู้ป่วย</p> <p>4.1 การให้ผู้ดูแลมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจจาก การวางแผนการรักษา</p>

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

โปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล

ชี้แจง: โปรแกรมนี้เป็นโปรแกรมที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้น โดยเป็นกิจกรรมการพยาบาลที่เน้นผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทเพื่อให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมกับการพยาบาลขณะรับผู้ป่วยรักษาในโรงพยาบาล ซึ่งการมีส่วนร่วมในการพยาบาลจะทำให้ผู้ดูแลได้เรียนรู้ และเกิดความสามารถในการดูแลผู้ป่วยได้ถูกต้องเหมาะสม

ผู้เข้าร่วมโปรแกรม

ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่เป็น บิดา มารดา สามี ภรรยา พี่ น้อง บุตรหรือญาติใกล้ชิดที่มีอายุ 18 – 65 ปีที่ดูแลผู้ป่วยที่บ้านและเข้าร่วมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลขณะรับการรักษาในโรงพยาบาล

ผู้ดำเนินการ

นายพรชัย ทุมมา

1. หลักการเหตุผล

โรคจิตเภทเป็นโรคที่สำคัญและรุนแรงจากจำนวนผู้ป่วยเรื้อรังทางจิตเวชที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคจิตเภท จากสภาพปัจจุบันที่มีจำนวนผู้ป่วยจิตเภทเป็นจำนวนมากทำให้โรงพยาบาลไม่สามารถรับผู้ป่วยไว้รักษาแบบผู้ป่วยในได้ทั้งหมด การรักษาส่วนใหญ่เน้นที่การดูแลไม่ให้ผู้ป่วยมีอาการมากกว่าเดิมหรือเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยและผู้อื่น ทำให้ผู้ป่วยที่รับไว้รักษามีระยะเวลาในการรักษาในโรงพยาบาลสั้นลงเมื่อผู้ป่วยอาการทุเลา หรือสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้นก็จะถูกจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล (สงวนศรี แต่งบุญงาม, 2537)การที่จำหน่ายผู้ป่วยในระยะเวลาที่สั้นนั้นทำให้ผู้ดูแล ไม่ได้รับการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะทำหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วย และขาดความพร้อมในการที่จะใช้ชีวิตร่วมกับผู้ป่วยทำให้ผู้ป่วยอยู่บ้านได้ไม่นานและทำให้มีอัตราการกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลสูงกว่าโรคจิตเวชอื่นๆ

แนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยจิตเภทที่จัดให้มีในปัจจุบัน ได้มีการส่งเสริมให้ผู้ป่วยได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัวมากที่สุด เพื่อครอบครัวจะได้มีส่วนร่วมในการได้รับผิชอบผู้ป่วย ประกอบกับการที่ผู้ป่วยพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลนานๆ จะทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวไม่สามารถเข้ากับสังคมและครอบครัวภายหลังการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลได้ (วัชร หัตถพนม, 2536) ดังนั้นการดูแลผู้ป่วยที่เป็นโรคจิตเภทผู้ดูแลและครอบครัวต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและให้ความร่วมมือ

กับทีมการรักษาตั้งแต่รักษาตัวในโรงพยาบาล หากญาติให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ แพทย์ ทีมการรักษา อย่างใกล้ชิด ได้รับฟังความคิดเห็นและสังเกตเรียนรู้วิธีการดูแลรักษา สังเกตอาการของผู้ป่วย ขณะผู้ป่วยอยู่ในโรงพยาบาล ก็จะช่วยให้ญาติ ผู้ดูแลผู้ป่วย โรคจิตเภทสามารถนำความรู้วิธีการ นำสามารถใช้ชีวิตประจำวันที่บ้านได้ จะช่วยป้องกันการกลับมาป่วยและรักษาซ้ำของผู้ป่วย

จากความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของผู้ดูแลผู้ป่วย ที่มีส่วนร่วมกับทีมการพยาบาลที่ส่งผลต่อความรู้ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วย ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะจัดให้ญาติหรือผู้ดูแลมีส่วนร่วมกับการพยาบาลในกระบวนการดูแล บำบัด รักษาในขณะที่อยู่ในโรงพยาบาล โดยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลทั้งทางตรงและทางอ้อมใน 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ปกครองกับพยาบาล และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วย การวางแผนการ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความสามารถของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ให้สามารถดูแลผู้ป่วยได้และเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการพยาบาลให้เหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแลโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล

3. คุณสมบัติผู้เข้าร่วมศึกษา

1. เป็นผู้ดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็น โรคจิตเภท
2. เพศ ชายหรือหญิง อายุ 18 – 65 ปี
3. สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการบริการร่วมกับพยาบาลได้ขณะรับผู้ป่วยไว้รักษา
4. ไม่มีโรคอาการทางกายและทางจิตรุนแรง
5. มีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมการพยาบาลแบบมีส่วนร่วมของผู้ดูแล

4. โปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล

ผู้ศึกษาใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมของเซปปี (1995) ในการดูแลผู้ป่วย โดยจัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาลทั้งทางตรงและทางอ้อมใน 4 ด้าน ซึ่งสามารถสร้างเป็นโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล ดังรายละเอียดกิจกรรมดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำ
  - การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำมี 3 กิจกรรมที่จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมคือ
    - การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล
    - การดูแลการได้รับสารน้ำ อาหาร

- การดูแลการพักผ่อน ออกกำลังกาย

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมใน 3 กิจกรรม คือ

- การสร้างสัมพันธภาพ
- การให้ยารักษา
- การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- การเข้าร่วมกิจกรรมพยาบาลประจำวัน

3. การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ดูแลกับพยาบาล

การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ดูแลกับพยาบาลจัดให้มีส่วนร่วมกับการกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ

- การประเมินอาการทางกายและจิตใจในผู้ป่วยแรกรับ - จำหน่าย
- การให้ความรู้เรื่องโรคและการดูแลรักษา
- การวางแผนการดูแลรักษาพยาบาลประจำวัน

4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วย

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วยจัดให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังนี้ คือ

- การตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาที่ผู้ป่วยจะได้รับ

กิจกรรมการมีส่วนร่วมทั้ง 4 กิจกรรมที่จัดให้มีส่วนร่วมจำนวน 3 ครั้ง คือช่วงแรก รับจัดให้มีส่วนร่วมในวันที่ 1-2 ของการอยู่โรงพยาบาลและช่วงที่ 2 ช่วงที่ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นเริ่มมีสัมพันธภาพและช่วยเหลือตนเองได้ประมาณสัปดาห์ที่ 2-3 ของการอยู่โรงพยาบาล และช่วงสุดท้ายเป็นช่วงที่ผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน โดยจัดให้ผู้ดูแลเข้ามามีส่วนร่วมครบทั้ง 4 กิจกรรม ทั้งหมด จำนวน 3 ครั้ง ดังต่อไปนี้

กิจกรรมครั้งที่ 1

เป็นการดำเนินกิจกรรมในช่วงแรกที่รับผู้ป่วยไว้ในโรงพยาบาลผู้ป่วยจัดอยู่ในระยะแรกรับ เป็นระยะที่ผู้ป่วยยังมีความบกพร่อง ทางด้าน ความคิด การรับรู้พฤติกรรม ทำให้บกพร่องในการดูแลตนเองจึงจัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมใน 2 วันแรกที่ผู้ป่วยอยู่โรงพยาบาล โดยจัดให้ร่วมกิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำ

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำเป็นประจำ กิจกรรมประจำวันของผู้ป่วยที่ยังมีอาการทางจิตในระยะแรกเริ่ม

2) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยได้ปฏิบัติในเรื่องกิจกรรมที่ทำเป็นประจำได้เหมาะสมและนำไปปฏิบัติดูแลผู้ป่วยที่มีอาการเมื่ออยู่บ้านได้

การดำเนินการ

จัดให้ผู้ดูแลเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมการดูแลทั้งหมด 3 กิจกรรมคือ การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล การดูแลการได้รับสารน้ำ อาหาร การดูแล การพักผ่อน ออกกำลังกาย โดยดำเนินการ ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำมี 3 กิจกรรมที่จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมคือ

1) การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล จัดให้ผู้ดูแลประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วยและให้ผู้ดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน กระตุ้นการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วย ในการดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ แปรงฟัน การสวมใส่เสื้อผ้า

2) การดูแลการได้รับสารน้ำ อาหาร จัดให้ผู้ดูแลได้มีส่วนร่วมในการให้อาหารที่พอเพียงสำหรับผู้ป่วย ปริมาณอาหาร ชนิดอาหารที่เหมาะสม กระตุ้นให้ผู้ป่วยได้รับประทานอาหาร จัดเตรียม อาหารให้ผู้ป่วยในแต่ละมื้อ

3) การดูแลการพักผ่อน ออกกำลังกาย จัดให้ผู้ดูแลได้รับความรู้ในการออกกำลังกายที่เหมาะสม การนอนหลับที่เพียงพอของผู้ป่วย จัดเตรียมเครื่องนอน และดูแลให้ผู้ป่วยได้เข้านอนตามเวลา จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะแก่การพักผ่อน และสังเกตพฤติกรรมนอนของผู้ป่วย

การประเมินผล

ประเมินจากการสังเกตความสนใจการดูแลและมีส่วนร่วมกับผู้ป่วย การปฏิบัติกิจกรรม การซักถามหลังสิ้นสุดกิจกรรม

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วยในระยะผู้ป่วยมีอาการ

2) เพื่อให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการ การให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะที่มีอาการ

3) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยระยะมีอาการได้ถูกต้องเหมาะสมและนำไปปฏิบัติเมื่อกลับบ้านได้

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมใน 3 กิจกรรม

1) การสร้างสัมพันธภาพ จัดให้พยาบาลสร้างสัมพันธภาพกับผู้ดูแลโดยการเปิดโอกาสให้ผู้ดูแลพูดคุยระบายปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นกันเองและความไว้วางใจในการดูแลรักษา

2) การให้ยารักษา กิจกรรมการให้ยารักษาเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาด้วยยาที่ผู้ป่วยได้รับ ลักษณะเม็ดยาที่ผู้ป่วยได้รับ ความสำคัญของการรับประทานยาและให้ผู้ดูแลสามารถให้ยาผู้ป่วยได้ถูกต้องตามการรักษา

3) การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มจัดให้ผู้ดูแลเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมโดยอาศัยหลักการกลุ่มบำบัด ซึ่งกลุ่มกิจกรรมที่จัดให้ผู้ดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมระยะแรกบริบทนั้นประกอบด้วย กิจกรรมกลุ่มสุขภาพจิตศึกษา มีเนื้อหา 4 เรื่องจัดให้ผู้ป่วยได้รับและมีส่วนร่วมใน 2 วันแรกของการอยู่โรงพยาบาลระยะเวลากิจกรรมละ 1 ชั่วโมง - 1 ชั่วโมงครึ่ง จำนวน 4 ครั้ง คือ

- กลุ่มความรู้เรื่องโรคจิตเภท
- กลุ่มความรู้เรื่องการรักษาโรคจิตเภท
- กลุ่มความรู้เรื่องการรับประทานยาโรคจิตเภท
- กลุ่มความรู้เรื่องอาการเตือนและผลข้างเคียงจากการ

รับประทานยาโรคจิต

- การเข้าร่วมกิจกรรมพยาบาลประจำวัน จัดให้ผู้ดูแลได้รับคำแนะนำวิธีการดูแลผู้ป่วยที่ถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะอาการให้แก่ผู้ดูแล เพื่อนำไปปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยประจำวัน

การประเมินผล

การสังเกตการมีส่วนร่วมกิจกรรมการพยาบาลร่วมกับพยาบาล สามารถให้การพยาบาลดูแลผู้ป่วยได้ถูกต้องเหมาะสม

3 การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ดูแลกับพยาบาล

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ในการดูแลรักษาผู้ป่วยระยะแรกบริบทที่ผู้ป่วยมีอาการ

2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทได้เรียนรู้ ฝึกตัดสินใจในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยระยะแรกรับที่ผู้ป่วยมีอาการได้ถูกต้องเหมาะสม

การดำเนินการ

ประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ

1) การประเมินอาการทางกายและจิตใจในผู้ป่วยแรกรับ จัดให้ผู้ดูแลร่วมประเมินอาการทางกายและจิตใจในผู้ป่วยแรกรับจะทำการประเมินในครั้งแรกที่รับผู้ป่วยไว้รักษาพยาบาลในโรงพยาบาล โดยการสัมภาษณ์อาการผู้ป่วย จากผู้ดูแลและผู้ดูแลลงความเห็นอาการร่วมกันกับพยาบาลที่ร่วมประเมินเพื่อให้ผู้ดูแลทราบอาการที่ถูกต้องของ

2) การวางแผนการดูแลรักษาพยาบาลประจำวัน จัดให้ผู้ดูแลร่วมวางแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวัน วิธีการดูแลผู้ป่วยที่มีอาการที่เหมาะสมโดยการแลกเปลี่ยนกับพยาบาลในตอนเช้า

3) การให้ความรู้เรื่องโรค และการดูแลรักษา จัดให้ผู้ดูแลได้แลกเปลี่ยนข้อมูลในวันแรกที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา โดยอธิบายความรู้เรื่องโรคและแนวทางการรักษาให้ญาติผู้ดูแลเข้าใจ

การประเมินผล

จากการพูดคุย ซักถาม การสังเกตการมีส่วนร่วมสนใจ กระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การเปิดเผยให้ข้อมูลที่เป็นจริง และผู้ดูแลสามารถบอกความแตกต่างการเปลี่ยนแปลงอาการของผู้ป่วยได้

4 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วย

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดูแลรักษาผู้ป่วย ในระยะแรกรับที่ผู้ป่วยมีอาการ

2) เพื่อให้ผู้ดูแลเกิดความเข้าใจในแผนการดูแลรักษาผู้ป่วย และปฏิบัติตามแผนการดูแลรักษาในระยะแรกรับที่ผู้ป่วยมีอาการได้ถูกต้อง

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วยประกอบด้วยกิจกรรม คือ

1) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาที่ผู้ป่วยจะได้รับ จัดให้ผู้ดูแลได้รับทราบข้อมูลในการดูแลรักษาของผู้ป่วย และเป็นคนตัดสินใจเลือกบุคคลที่ควรเยี่ยมผู้ป่วย ขณะผู้ป่วยรับการรักษาในโรงพยาบาล ตกลงมาร่วมกิจกรรมการดูแลรักษา

การประเมินผล

จากการพูดคุย ซักถาม การสังเกตการปฏิบัติการการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแลได้เหมาะสม สามารถตัดสินใจดูแลจัดการกับการเปลี่ยนแปลง อารมณ์ พฤติกรรมของผู้ป่วยได้

กิจกรรมครั้งที่ 2

จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมระหว่างสัปดาห์ที่ 2 - 3 ของการรับการรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นช่วงระยะขณะที่ผู้ป่วยเริ่มมีอาการดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้นดังนั้นจึงจัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำเป็นประจำ กิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยในระยะเวลาที่ผู้ป่วยมีอาการดี
- 2) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทได้ปฏิบัติในเรื่องกิจกรรมที่ทำเป็นประจำได้เหมาะสมและนำไปปฏิบัติดูแลผู้ป่วยที่มีอาการเมื่ออยู่บ้านได้

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำมี 3 กิจกรรมที่จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมคือ

- 1) การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล จัดให้ผู้ดูแลประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วยและให้ผู้ดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน กระตุ้นการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยใน การดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ แปรงฟัน การสวมใส่เสื้อผ้าและให้ผู้ดูแลฝึกให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตัวเอง
- 2) การดูแลการได้รับสารน้ำ อาหาร จัดให้ผู้ดูแลได้มีส่วนร่วมในการให้อาหารที่พอเพียงสำหรับผู้ป่วย ปริมาณอาหาร ชนิดอาหารที่เหมาะสม กระตุ้นให้ผู้ป่วยได้รับประทานอาหาร โดยที่ผู้ดูแลไม่ได้เตรียมให้โดยให้ผู้ป่วยรับผิดชอบตนเอง โดยให้ผู้ดูแลสังเกตและกระตุ้นให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจวัตรดังกล่าวได้ด้วยตนเอง
- 3) การดูแลการพักผ่อน ออกกำลังกาย ให้ผู้ดูแลสังเกตพฤติกรรมการนอนของผู้ป่วยว่าเหมาะสมเพียงพอ การจัดการที่เหมาะสมเมื่อผู้ป่วยไม่นอน เช่น การให้ยาการจัดเตรียมสถานที่ สิ่งแวดล้อมให้เหมาะแก่การพักผ่อน นอนหลับ การออกกำลังกายวิธีการที่เหมาะสม

ประเมินผล

การสังเกตความสนใจการดูแลและมีส่วนร่วมกับผู้ป่วย การปฏิบัติกิจกรรม การซักถามหลังสิ้นสุดกิจกรรม

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วยในระยะผู้ป่วยอาการดี
- 2) เพื่อให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการ การให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะที่อาการดี
- 3) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยระยะที่ผู้ป่วยอาการดีได้ถูกต้องเหมาะสมและนำไปปฏิบัติเมื่อกลับบ้านได้

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมใน 3 กิจกรรมดังเช่นระยะแรก คือ

- 1) การสร้างสัมพันธภาพ จัดให้พยาบาลสร้างสัมพันธภาพกับผู้ดูแล โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ดูแลพูดคุยระบายปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นกันเองและความไว้วางใจในการดูแลรักษา
- 2) การให้ยารักษา กิจกรรมการให้ยารักษามีการให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาด้วยยาในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการรักษา และให้ผู้ดูแลฝึกให้ผู้ป่วยรับประทานยาเอง
- 3) การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม จัดให้ผู้ดูแลได้เข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมต่อเนื่องโดยจัดให้เข้าร่วมกลุ่มทักษะชีวิตจำนวน 2 ครั้งคือ เรื่อง การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร เรื่องการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา
- 4) การเข้าร่วมกิจกรรมพยาบาลประจำวัน จัดให้ผู้ดูแลได้รับคำแนะนำวิธีการดูแลผู้ป่วยในระยะผู้ป่วยอาการดี การดูแลพยาบาลเหมาะสมกับอาการของผู้ป่วยให้แก่ผู้ดูแลเพื่อนำไปปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยประจำวัน

การประเมินผล

การสังเกตการมีส่วนร่วมกิจกรรมการพยาบาลร่วมกับพยาบาล สามารถให้การพยาบาลดูแลผู้ป่วยได้ถูกต้องเหมาะสม

3. การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ดูแลกับพยาบาล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ในการดูแลรักษาผู้ป่วยระยะที่ผู้ป่วยมีอาการดี
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทได้เรียนรู้ ฝึกตัดสินใจในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยระยะที่ผู้ป่วยมีอาการดีได้ถูกต้องเหมาะสม

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ดูแลกับพยาบาล ประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ

1) การประเมินอาการทางกายและจิตใจในผู้ป่วย จัดให้ผู้ดูแลร่วมประเมินอาการทางกายและจิตใจในผู้ป่วยหลังผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในสัปดาห์ที่ 2 - 3 เป็นระยะที่ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นให้ผู้ดูแลประเมินอาการของผู้ป่วย แล้วบอกอาการที่ประเมินได้แก่พยาบาลตามแบบฟอร์มการประเมินผู้ป่วยเพื่อให้เห็นความแตกต่างของอาการผู้ป่วย

2) การวางแผนการดูแลรักษาพยาบาลประจำวันจัดให้ผู้ดูแลร่วมวางแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวัน วิธีการดูแลผู้ป่วยที่เหมาะสม การดูแลที่ควรเน้นปฏิบัติโดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลการดูแลกับพยาบาลในตอนเช้า

3) การให้ความรู้เรื่องโรค และการดูแลรักษา จัดให้ผู้ดูแลได้แลกเปลี่ยนข้อมูลการวางแผนการจำหน่ายและการดูแลผู้ป่วยเมื่อกลับบ้าน

การประเมินผล

จากการพูดคุย ซักถาม การสังเกตการมีส่วนร่วมสนใจ กระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การเปิดเผยให้ข้อมูลที่เป็นจริง และผู้ดูแลสามารถบอกความแตกต่างการเปลี่ยนแปลงอาการของผู้ป่วยได้

4 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วย

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดูแลรักษาผู้ป่วย ในระยะที่ผู้ป่วยมีอาการดี

2) เพื่อให้ผู้ดูแลเกิดความเข้าใจในแผนการดูแลรักษาผู้ป่วย และปฏิบัติตามแผนการดูแลรักษาในระยะที่ผู้ป่วยมีอาการดีได้ถูกต้อง

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วยประกอบด้วยกิจกรรม คือ

การตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาที่ผู้ป่วยจะได้รับ จัดให้ผู้ดูแลได้รับทราบข้อมูลในการดูแลรักษาของผู้ป่วย การปรับเปลี่ยนการรักษาของผู้ป่วย

การประเมินผล

จากการพูดคุย ซักถาม การสังเกตการปฏิบัติตามการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแลได้เหมาะสม สามารถตัดสินใจดูแลจัดการกับการเปลี่ยนแปลง อารมณ์ พฤติกรรมของผู้ป่วยได้

กิจกรรมครั้งที่ 3

จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมก่อนผู้ป่วยกลับบ้าน ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น สามารถที่จะใช้ชีวิตในสังคมชุมชนได้ ดังนั้นจึงจัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อเตรียมตัวดูแลผู้ป่วยที่บ้าน

1. การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำ

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำเป็นประจำ กิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยในระยะก่อนกลับบ้าน

2) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทได้ปฏิบัติ ในเรื่องกิจกรรมที่ทำเป็นประจำได้เหมาะสม

สมและนำไปปฏิบัติดูแลผู้ป่วยที่มีอาการเมื่อยอยู่บ้านได้

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการดูแลกิจกรรมที่ทำประจำมี 3 กิจกรรมที่จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมคือ

1) การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล จัดให้ผู้ดูแลประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วยและให้ผู้ดูแล กระตุ้น ผูก ให้ผู้ป่วยปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วย ในการดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ แปรงฟัน การสวมใส่เสื้อผ้า ให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตัวเอง

2) การดูแลการได้รับสารน้ำ อาหาร จัดให้ผู้ดูแลได้มีส่วนร่วมในการให้อาหารที่พอเพียงสำหรับผู้ป่วย ปริมาณอาหาร ชนิดอาหารที่เหมาะสม กระตุ้นให้ผู้ป่วยได้รับประทานอาหาร โดยที่ผู้ดูแลสังเกตการรับประทานอาหารทั้ง ปริมาณ เวลา ตามความเหมาะสมของผู้ป่วยแต่ละรายเพื่อฝึกให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจวัตรดังกล่าวได้ด้วยตนเอง

3) การดูแลการพักผ่อน ออกกำลังกาย ให้ผู้ดูแลสังเกตพฤติกรรมนอนของผู้ป่วยว่าเหมาะสมเพียงพอ การจัดการที่เหมาะสมเมื่อผู้ป่วยไม่นอนเช่นการให้ยา การจัดเตรียมสถานที่ สิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การพักผ่อน นอนหลับ การออกกำลังกายวิธีการที่เหมาะสม

การประเมินผล

การสังเกตความสนใจการดูแลและมีส่วนร่วมกับผู้ป่วย การปฏิบัติกิจกรรม การซักถามหลังสิ้นสุดกิจกรรม

2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วย ในระยะผู้ป่วยอาการเตรียมตัวก่อนกลับบ้าน
- 2) เพื่อให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการการให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะที่อาการเตรียมตัวก่อนกลับบ้าน
- 3) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยระยะที่ผู้ป่วยอาการเตรียมตัวก่อนกลับบ้าน ได้ถูกต้องเหมาะสมและนำไปปฏิบัติเมื่อกลับบ้านได้

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพยาบาล จัดให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมใน 3 กิจกรรม คือ

- 1) การสร้างสัมพันธภาพ จัดให้พยาบาลสร้างสัมพันธภาพกับผู้ดูแลโดยการเปิดโอกาสให้ผู้ดูแลพูดคุยระบายปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นกันเองและความไว้วางใจในการดูแลรักษา
- 2) การให้ยารักษา กิจกรรมการให้ยารักษามีการให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาด้วยยาที่จะรับประทานเมื่อกลับบ้าน อาการที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นและการช่วยเหลือที่เหมาะสม โดยระยะนี้ผู้ดูแลยังส่งเสริมให้ผู้ป่วยรับประทานยาเอง โดยผู้ดูแลฝึกการสังเกตตรวจนับเม็ดยาที่เหลือตามจำนวนมือของยา
- 3) การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม จัดให้ผู้ดูแลได้เข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมต่อเนื่องโดยจัดให้เข้าร่วมก่อนกลับบ้านเป็นกลุ่มช่วยเหลือญาติในการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน โดยจัดให้ญาติผู้ดูแลที่ผู้ป่วยจะได้กลับบ้านมาเข้ากลุ่มกิจกรรมเพื่อทำกิจกรรมด้วยกัน
- 4) การเข้าร่วมกิจกรรมพยาบาลประจำวัน จัดให้ผู้ดูแลได้รับคำแนะนำวิธีการดูแลผู้ป่วยในระยะผู้ป่วยอาการดีสามารถที่จะกลับบ้าน การดูแลพยาบาลเหมาะสมกับอาการของผู้ป่วยการฝึกให้ผู้ดูแลสามารถดูแลผู้ป่วยได้ถูกต้องสังเกตอาการที่ไม่พึงประสงค์จากยา อาการเตือนที่จะกำเริบให้แก่ผู้ดูแลทราบ

การประเมินผล

การสังเกตการมีส่วนร่วมกิจกรรมการพยาบาลร่วมกับพยาบาล สามารถให้การพยาบาลดูแลผู้ป่วยได้ถูกต้องเหมาะสม ตามลักษณะของผู้ป่วย

3 การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ดูแลกับพยาบาล

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดูแลรักษาผู้ป่วย ขณะที่ผู้ป่วยมีอาการเตรียมตัวก่อนกลับบ้าน
- 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทได้เรียนรู้ ฝึกตัดสินใจในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วย ขณะที่ผู้ป่วยมีอาการเตรียมตัวก่อนกลับบ้าน ได้ถูกต้องเหมาะสม

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ดูแลกับพยาบาล ประกอบด้วย กิจกรรม 3 กิจกรรม คือ

- 1) การประเมินอาการทางกายและจิตใจในผู้ป่วย จัดให้ผู้ดูแลร่วมประเมินอาการทางกายและจิตใจในผู้ป่วยเมื่อผู้ป่วยเตรียมจะกลับบ้าน ให้ผู้ดูแลประเมินอาการของผู้ป่วยแล้วบอกอาการที่ประเมินได้แก่พยาบาลตามแบบฟอร์มการประเมินผู้ป่วยเพื่อให้เห็นความแตกต่างของอาการผู้ป่วยตั้งแต่เข้ารับการรักษาจนเตรียมจำหน่ายเพื่อให้ญาติหรือผู้ดูแลเข้าใจอาการของผู้ป่วยที่ชัดเจน
- 2) การวางแผนการดูแลรักษาพยาบาลประจำวัน จัดให้ผู้ดูแลร่วมวางแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวัน วิธีการดูแลผู้ป่วยที่เหมาะสม การดูแลที่ควรเน้นปฏิบัติโดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลการดูแลกับพยาบาลในตอนเช้า
- 3) การให้ความรู้เรื่องโรค และการดูแลรักษา จัดให้ผู้ดูแลได้แลกเปลี่ยนข้อมูลการวางแผนการจำหน่ายและการดูแลผู้ป่วยเมื่อกลับบ้าน

ประเมินผล

จากการพูดคุย ซักถาม การสังเกตการมีส่วนร่วมสนใจ กระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การเปิดเผยให้ข้อมูลที่เป็นจริง และผู้ดูแลสามารถบอกความแตกต่างการเปลี่ยนแปลงอาการของผู้ป่วยได้

4 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วย

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดูแลรักษาผู้ป่วยเมื่อผู้ป่วยกลับบ้าน
- 2) เพื่อให้ผู้ดูแลเกิดความเข้าใจในแผนการดูแลรักษาผู้ป่วย และปฏิบัติตามแผนการดูแลรักษาเมื่อผู้ป่วยกลับบ้าน

การดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดูแลผู้ป่วย ประกอบด้วยกิจกรรม คือ

1) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาที่ผู้ป่วยจะได้รับ จัดให้ผู้ดูแลได้ร่วมตัดสินใจเลือกในการที่จะมาติดตามผลการรักษา และเลือกสถานบริการรักษาต่อเนื่อง หลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาล

การประเมินผล

จากการพูดคุย ชักถามและการตัดสินใจเลือกการดูแลรักษาต่อเนื่อง

การดำเนินกิจกรรมกลุ่มตามแผนเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพยาบาล

กิจกรรมกลุ่ม

การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มกิจกรรมที่จัดให้ตามการบริการของหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มสุขภาพจิตศึกษา
2. กิจกรรมกลุ่มทักษะชีวิต
3. กิจกรรมกลุ่มช่วยเหลือญาติในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่บ้าน

กิจกรรมกลุ่มที่ 1 กลุ่มสุขภาพจิตศึกษา

กลุ่มสุขภาพจิตศึกษาประกอบด้วย การให้ความรู้แบบกลุ่มจำนวน 3 ครั้งคือ กลุ่มความรู้เรื่องโรคจิตเภท กลุ่มความรู้เรื่องการรักษาโรคจิตเภท กลุ่มความรู้เรื่องการรับประทานยาโรคจิตเภท กลุ่มความรู้เรื่องการสังเกตอาการเตือนและผลข้างเคียงจากการรับประทานยาโรคจิต ซึ่งมีการดำเนินกลุ่มดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ดูแลและผู้ป่วยได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ โรคจิตเภท
2. เพื่อให้ผู้ดูแลและผู้ป่วยมีความรู้ความเข้าใจในการรักษาดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทได้

ลักษณะกลุ่ม

เป็นกลุ่มเปิด เมื่อสมาชิกไม่สามารถเข้ากลุ่มได้ หรือมีการจำหน่าย – รับใหม่

สถานที่

ห้องกิจกรรมกลุ่มประจำตึก

ขั้นตอนการดำเนินกลุ่ม

1. ผู้นำกลุ่ม กล่าวสวัสดิการสมาชิกในกลุ่มพร้อมกับ
  - แนะนำตนเอง
  - แนะนำผู้ช่วยผู้นำกลุ่ม
  - ให้สมาชิกแนะนำตัวเอง
2. ผู้นำกลุ่มบอกวัตถุประสงค์และกติกาในการเข้ากลุ่ม
3. ผู้นำกลุ่มเข้าสู่เนื้อหาโดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกพูดถึงเรื่องที่จะพูดในชั่วโมงนั้น ตามมุมมองความเข้าใจของตนเอง โดยการกระตุ้นให้สมาชิกร่วมแสดงความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ของตนเอง

4. ผู้นำกลุ่มสรุปประเด็น และบรรยายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาตามใบความรู้เรื่องที่กำหนดในแต่ละวัน

5. ผู้นำกลุ่มบรรยายจบ เปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม

6. ผู้นำกลุ่มสรุปกลุ่ม

7. ผู้นำกลุ่มนัดทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

การสังเกตการมีส่วนร่วมในการแสดงความรู้ ประสบการณ์และการสอบถามประเมินความรู้ ผู้ดูแลมีความเข้าใจกับเนื้อหากิจกรรมที่จัดให้

ครั้งที่ 1

กลุ่มความรู้เรื่องโรคจิตเภท

ความหมาย

โรคจิตเภท หมายถึง โรคทางจิตชนิดหนึ่ง ซึ่งมีความผิดปกติของความคิด การรับรู้ พฤติกรรม และอารมณ์ มักจะเริ่มปรากฏอาการครั้งแรกในช่วงวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

สาเหตุ

สาเหตุของโรคจิตเภท ในปัจจุบันยังไม่ทราบแน่ชัดของการเกิดโรค มักเกิดจากหลายองค์ประกอบร่วมกัน ปัจจัยใหญ่ๆที่เชื่อว่าเป็นสาเหตุของการเกิดโรคมียี่ 4 ประการคือ

1. ปัจจัยทางพันธุกรรม
2. ปัจจัยทางชีวภาพ
3. ปัจจัยทางจิตใจ
4. ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม

อาการ

ผู้ป่วยโรคจิตเภทส่วนมากจะมีอาการต่างๆ เกิดขึ้น ก่อนที่จะปรากฏอาการของโรคจิตอย่างชัดเจนเรียกอาการเหล่านี้ว่าอาการนำ อาการนำ เช่น แยกตัว ไม่เข้าสังคม มีพฤติกรรมแปลกๆ พูดคนเดียว เก็บสะสมสิ่งของที่ไม่มีประโยชน์ การทำงานบกพร่อง ไม่สนใจความสะอาดร่างกายและการแต่งตัว ไม่มีอารมณ์ เฉยหรืออารมณ์ไม่เหมาะสม พูดจาวกวน คลุมเครือ มีความคิดแปลกๆ อาการโรคจิตอย่างชัดเจน

1. อาการหลงผิด หมายถึง การที่ผู้ป่วยเชื่อในเรื่องที่ไม่เป็นความจริง หรือเชื่อในสิ่งที่คนในสังคมไม่ยอมรับ โดยไม่สามารถหาเหตุผลมาอธิบายได้ อาการหลงผิดนี้มีหลายอาการคือ
  - หลงผิดหวาดระแวง เช่น เชื่อว่ามีคนปองร้าย
  - หลงผิดคิดว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญ เช่น เป็นใหญ่เป็นโต เป็นเทพ
  - หลงผิดคิดว่าตนเองสามารถติดต่อกับผู้อื่นทางโทรจิตได้ มีญาณวิเศษ
2. อาการประสาทหลอน คือ การที่ผู้ป่วยมีการรับรู้ทางประสาทสัมผัส ซึ่งอาจเป็น หู ตา จมูก โดยไม่มีสิ่งกระตุ้นจริง เช่น เห็นภาพหลอน มีหูแว่วทั้งที่ความเป็นจริงไม่มีอะไรเกิดขึ้น
3. ความผิดปกติของกระบวนการคิด ผู้ป่วยจะมีเนื้อหาความคิดที่ไม่ต่อเนื่องกัน มีความคิดขาดหายเป็นช่วงๆ ทำให้พูดไม่ต่อเนื่องไม่เป็นเรื่องราว หรือพูดเรื่องหนึ่งเข้าไปอีกเรื่อง
4. อาการอื่นๆ ที่อาจพบ เช่น อยู่ในท่าแปลกๆ กราบไหว้เรื่อยเปื่อย ไม่ยอมรับการเจ็บป่วยและการรักษา

การรักษา

1. การให้ยาด้านโรคจิต ซึ่งมีทั้งยากินและยาฉีด ระยะของการให้ยาขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งที่ป่วยและความรุนแรงของโรค
2. การรักษาด้วยไฟฟ้าด้วยวิธีการและขนาดที่เหมาะสม เป็นการรักษาที่ได้ผลเร็วและปลอดภัย
3. การรักษาด้วยจิตบำบัด เป็นการช่วยให้ผู้ป่วยได้แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของแนวทางการปรับตัวและการแก้ไขที่เหมาะสม
4. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตและสังคม เพื่อให้ผู้ป่วยพร้อมที่จะกลับไปเผชิญกับสังคมภายนอกได้ เช่น การฝึกเข้าสังคม

อาการกลับเป็นซ้ำของโรค

ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาไม่สม่ำเสมอ หยุดรับประทานยาเองหรือมีเรื่องกระทบจิตใจรุนแรง อาจทำให้อาการกำเริบของโรคได้ โดยระยะแรกผู้ป่วยจะมีอาการหงุดหงิดง่าย นอนไม่หลับ แยกตัว หรือมีอาการเฉพาะอย่างอื่น ซึ่งครอบครัวผู้ดูแลจะเห็นความเปลี่ยนแปลงได้

การป้องกันการกำเริบของโรค

1. รับประทานยาสม่ำเสมอ ไม่หยุดยาเอง
2. นอนพักผ่อนให้เพียงพอ อย่าอดนอน
3. เมื่อมีความเครียดความวิตกกังวล หรือปัญหาทับซ้อนใจ ควรปรึกษาผู้ใกล้ชิดหรือไว้วางใจ
4. งดยาเสพติดทุกชนิด เช่น สุรา ยาบ้า กัญชา กาว
5. ควรมาตรวจพบแพทย์อย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มความรู้เรื่องการรักษาโรคจิตเภท

การรักษาโรคจิตเภทในปัจจุบันมักนิยมทำการรักษาโดยแบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่

1. การรักษาด้านร่างกาย ประกอบด้วย การใช้ยาทั้งยารับประทาน ยาฉีด การรักษาด้วยไฟฟ้า และการรักษาด้วยการผูกมัดหรือการอยู่ห้องแยก

2. จิตบำบัด

3. การรักษาด้วยสิ่งแวดล้อม

1. การรักษาด้านร่างกาย

1.1 การใช้ยา ยาที่ใช้เป็นยาที่ยับยั้งอาการทางจิต ซึ่งจะช่วยให้ผู้ป่วยมีความคิดและพฤติกรรมดีขึ้น แต่การใช้ยาจะทำให้เกิดอาการข้างเคียงได้ เช่น ง่วงนอน ปากแห้งคอแห้ง ตัวแข็ง ลิ้นแข็ง การเคลื่อนไหวผิดปกติ เวียนศีรษะ โดยเฉพาะในเวลาที่เปลี่ยนท่าแต่อาการเหล่านี้สามารถแก้ไขได้จากการรับประทานยา และการดื่มน้ำมากๆ

1.2 การรักษาด้วยไฟฟ้า เป็นการรักษาโดยใช้กระแสไฟฟ้าจำนวนจำกัด เหมาะสม ผ่านเข้าสมองในเวลาที่ยกกัด ทำให้เกิดอาการชักทั้งตัว และจะส่งผลต่ออาการทางจิตลดลง มักใช้กับผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงหรือ ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยวิธีการอื่นไม่ได้ผล การรักษาจะมีผลข้างเคียง เช่น อาการความจำหายชั่วขณะในระยะแรกของการรักษา แต่เมื่อเวลาผ่านไปส่วนใหญ่ความจำจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ

1.3 การจำกัดพฤติกรรม การจำกัดพฤติกรรมทำได้หลายอย่าง เช่น การผูกมัดในผู้ป่วยที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มีอาการ เอะอะ อาละวาด หงุดหงิด วุ่นวาย ไม่อยู่นิ่ง หรือมีแนวโน้มทำร้ายผู้อื่นหรือทำร้ายผู้อื่น การผูกมัดจะเป็นการป้องกันอันตรายและทำให้ผู้ป่วยสงบได้ นอกจากนี้ยังสามารถจำกัดพฤติกรรมได้โดยการจำกัดบริเวณ จัดให้อยู่ห้องแยก เพื่อเป็นการควบคุมและลดสิ่งกระตุ้นที่จะทำให้ผู้ป่วยมีอาการรุนแรงขึ้น การจำกัดพฤติกรรม การอยู่ห้องแยกจะทำให้ผู้ป่วยสงบ

2. จิตบำบัด

จิตบำบัดเป็นการรักษาความผิดปกติทางด้านจิตใจและอารมณ์ ด้วยวิธีการพูดคุย มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้ป่วย ผู้รักษา ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 จิตบำบัดรายบุคคล เป็นกระบวนการรักษาโดยใช้การมีสัมพันธภาพระหว่างผู้บำบัดรักษาและผู้ป่วย เป็นการบำบัดรักษาแบบประคับประคองมากกว่าการเจาะเชิงลึกโดยมุ่งชี้จุดที่เป็นปัญหาและทำความเข้าใจปัญหาพร้อมทั้งแก้ไขทั้งในระดับเชิงลึกและผิวเผิน

2.2 จิตบำบัดกลุ่ม เป็นการรักษาทางจิตที่นำผู้ป่วยตั้งแต่ 2 คนมารวมกันเพื่อพูดคุยค้นหาสิ่งที่เป็นปัญหาและมีการแก้ไขในสิ่งที่เป็นปัญหา

3. การรักษาด้วยสิ่งแวดล้อม

การรักษาโดยใช้สิ่งแวดล้อมจะเป็นสิ่งแวดล้อมที่บำบัดผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมงที่ผู้ป่วยควรได้รับ ได้แก่ การดูแลความสุขสบายทางด้านร่างกาย การนอน การรับประทานอาหาร การอาบน้ำ และกิจกรรมการบำบัดอื่นๆ เช่น กิจกรรมอาชีพบำบัด นันทนาการ ฯลฯ ซึ่งประโยชน์จากการรักษาด้วยสิ่งแวดล้อมคือ

- 3.1 เพื่อป้องกันการถดถอย
- 3.2 เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
- 3.3 เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความภูมิใจและมีสัมพันธภาพกับคนอื่น
- 3.4 เพื่อให้ผู้ป่วยได้ระบายอารมณ์ ความรู้สึก

กลุ่มช่วยเหลือญาติในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่บ้าน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างผู้ดูแลและพยาบาลในการดูแลผู้ป่วย
2. เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยได้ระบายแลกเปลี่ยนปัญหาและหาทางแก้ไขทำให้สามารถดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้ผู้ป่วยโรคจิตเภทสามารถดำรงชีวิตร่วมกับครอบครัวได้ปกติ

การดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทาย/สวัสดี และแนะนำตัว
2. ผู้นำกลุ่มบอกวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่จะได้จากกลุ่ม ระยะเวลาการดำเนินการ
3. ผู้ช่วยผู้นำกลุ่ม/สมาชิกแนะนำตัว
4. ผู้นำกลุ่มเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหากิจกรรม
5. ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกระบายความรู้สึกปัญหาและกระตุ้นให้สมาชิกได้อภิปรายช่วยเหลือกันและกัน
6. สรุป ปิดกลุ่ม

เนื้อหา

ประเด็นในการสนทนาในกลุ่มจะเน้นเรื่องดังต่อไปนี้

1. ให้สมาชิกได้พูดคุยปัญหาต่างๆจากการดูแลผู้ป่วยและให้มีการตอบโต้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
2. ให้สมาชิกกลุ่มเป็นผู้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา และเรียนรู้การแก้ปัญหาที่เหมาะสม
3. ให้สมาชิกได้พูดคุยและหาแนวทางในการดูแลผู้ป่วยเมื่อผู้ป่วยกลับบ้าน

การประเมินผล

ผู้ดูแลมีส่วนร่วมับกิจกรรมกลุ่มอภิปรายและสามารถนำเสนอแนวทางในการจัดการกับปัญหาที่พบได้

กิจกรรมสัมพันธ์ภาพบำบัด

จุดประสงค์

1. เพื่อสร้างความไว้วางใจ และพัฒนาสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่นระหว่างพยาบาลกับผู้ดูแล
2. เพื่อให้มีการร่วมกันค้นหาปัญหา ระบุปัญหาและกำหนดเป้าหมาย
3. เพื่อช่วยให้ผู้ดูแลสามารถแก้ไขปัญหามาและนำวิธีการดูแลไปใช้ปฏิบัติกับผู้ป่วย

เนื้อหา

สัมพันธ์ภาพบำบัด เป็นสัมพันธ์ภาพระหว่างพยาบาลและผู้ดูแลแบบรายบุคคล โดยเป็นสัมพันธ์ภาพที่มีขั้นตอนการดำเนินงานและเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ดูแลได้ค้นหาปัญหา ระบุปัญหา และมีแนวทางแก้ไขปัญหา ได้เกิดทักษะและการเรียนรู้ โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ทักษะเชิงวิชาชีพทั้งการใช้การสอน การให้คำปรึกษา การเป็นผู้ให้ข้อมูล การเป็นผู้นำ และผู้จัดการระบบการดูแลของพยาบาลในการดำเนินการสร้าง สัมพันธ์ภาพบำบัด

กิจกรรม

1. พยาบาลเริ่มต้นด้วยการแนะนำตัวเองเพื่อสร้างความคุ้นเคยและความไว้วางใจ มีการสนทนาด้วยเรื่องทั่วๆ ไปก่อนเพื่อเกิดความผ่อนคลาย
2. กำหนดข้อตกลงในการสร้างสัมพันธ์ภาพบำบัด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการสร้างสัมพันธ์ภาพ เวลาและระยะเวลาที่จะสนทนาในแต่ละครั้ง ตลอดจนจำนวนครั้งที่จะพบกัน รวมทั้งสถานที่ที่นัดหมาย
3. เปิดโอกาสให้ผู้ดูแลผู้ป่วยได้สนทนาเปิดเผยเรื่องราวที่กังวลใจหรือสิ่งที่เป็นปัญหาของตนเอง
4. พยายามค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองและการดำเนินชีวิต โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยได้เข้าใจสิ่งที่เป็นปัญหาของตนเอง
5. พยาบาลให้ผู้ดูแลนำแนวทางในการแก้ไขปัญหามาเพื่อนำไปปฏิบัติ
6. ยุติการสร้างสัมพันธ์ภาพเมื่อผู้ดูแลป่วยได้รับรู้และเข้าใจ สามารถสรุปปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหา สามารถเผชิญปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยการช่วยเหลือจากพยาบาลจะน้อยลง
7. บันทึกรายงานการสร้างสัมพันธ์ภาพในรูปแบบบันทึก หลังเสร็จสิ้นการสร้างสัมพันธ์ภาพในแต่ละครั้งเพื่อเป็นข้อมูลให้เกิดความต่อเนื่องและเป็นการประเมินผลการสร้างสัมพันธ์ภาพบำบัด

ตัวอย่างเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์แบบวัดความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแล

คำชี้แจง ใต้เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าคำตอบให้ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือเติมข้อมูลที่
ที่เป็นจริงลงในช่องว่าง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพ
 โสด คู่ หม้าย หย่า แยกกันอยู่
4. การศึกษาสูงสุด
 ไม่ได้เรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช.
 อนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี อื่นๆ.....
5. อาชีพ
 เกษตรกรรม รับจ้าง ไม่ได้ทำงาน
 ค้าขาย รับราชการ
6. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน
 น้อยกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท
 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท
 20,001 บาทขึ้นไป
7. ความเพียงพอของรายได้
 ไม่เพียงพอ เพียงพอ
8. ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย
 มารดา บิดา ภรรยา สามี พี่
 น้อง บุตร หลาน อื่นๆ
9. โรคประจำตัวของผู้ดูแล
 มี ไม่มี
10. ระยะเวลาที่ท่านดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท
 น้อยกว่า 1 ปี 1-2 ปี มากกว่า 2 ปี
11. การรับประทานยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทก่อนมารักษาในครั้งนี้
 ไม่เคยรับยา เคยรับยา

- รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง
 รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง
 รับประทานยาไม่ต่อเนื่อง
- สาเหตุการหยุดรับประทานยา
- ยาหมดและอาการดีขึ้น
 ลืม/ไม่มีสาเหตุ
 แพ้ยา
12. จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน..... ครั้ง
13. สวัสดิการการรักษา
- บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า
 ไม่มีสวัสดิการ
 เบิกค่าน้ำล้าง
 บัตรประกันสังคม
14. ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยตามความคิดเห็นของผู้ดูแล
- ไม่สามารถดูแลได้
 สามารถดูแลได้โดยไม่ต้องได้รับการช่วยเหลือ
 สามารถดูแลได้ด้วยตนเอง
15. ความผิดปกติของผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มารักษาในครั้งนี้
- หงุดหงิด หูแว่ว หวาดระแวง
 ซึมเฉย ไม่พูด ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 2

แบบวัดความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความดังต่อไปนี้ที่อธิบายได้ตรงกับตัวท่านมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องด้านขวามือ

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการดูแลมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ท่านมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการดูแลมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการดูแลปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ท่านมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการดูแลน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการดูแลน้อยที่สุดหรือเกือบไม่มีเลย

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>1) ความเข้มแข็งในตนเองและความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วย</p> <p>1. ท่านสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้ป่วยที่เกิดขึ้น ในขณะที่ผู้ป่วยมีอาการทางจิตเปลี่ยนแปลง</p> <p>2. ท่านตัดสินใจจัดการดูแลผู้ป่วยเมื่อมีอาการทางจิต กำเริบ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>3. คนในครอบครัวของท่านพูดให้กำลังใจหรือช่วยเหลือท่านในการดูแลผู้ป่วยทุกครั้งที่ท่านขอร้อง</p> <p>4. เพื่อนแนะนำ ให้กำลังใจ หรือช่วยเหลือท่านในการดูแลผู้ป่วยทุกครั้งที่ท่านขอร้อง</p> <p>5. เพื่อนหรือครอบครัวทำให้ท่านดูแลผู้ป่วยได้ไม่ดี</p> <p>2) ความรู้และประสบการณ์ในการตัดสินใจกระทำเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วยโรคจิตเภท</p> <p>6. ท่านรู้ถึงความเข้มแข็งด้านจิตใจหรือกำลังใจของผู้ป่วย</p> <p>7. ....</p> <p>8. ....</p> <p>.....</p> <p>20. ท่านเอาใจใส่เกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศของผู้ป่วย</p>					

ใบหนังสือยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในโครงการศึกษาอิสระ
(Informed Consent Form)

ชื่อโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลต่อความสามารถในการ
ดูแลผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์
เลขที่ประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในโครงการศึกษาอิสระ.....

ข้าพเจ้า.....ได้ทราบจากผู้ศึกษาชื่อ นายพรชัย ทูมมา ที่อยู่ 176 หมู่ 3 ต.
หนองน้ำใส อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว 27160 ซึ่งข้าพเจ้าได้ลงนามด้านท้ายของหนังสือนี้ถึง
วัตถุประสงค์ ลักษณะและแนวทางการศึกษาอิสระรวมทั้งทราบถึงผลดี ผลข้างเคียงและความเสี่ยงที่อาจ
เกิดขึ้น ข้าพเจ้าได้ซักถาม ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาดังกล่าวนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการศึกษานี้ด้วยความสมัครใจและอาจถอนตัวจากการเข้าร่วม
ศึกษาอิสระนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผล พร้อมทั้งยอมรับผลข้างเคียงและความเสี่ยงที่อาจ
เกิดขึ้น โดยจะปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ศึกษา

ข้าพเจ้าได้รับทราบจากผู้ศึกษาว่า หากข้าพเจ้าได้รับความผิดปกติเนื่องจากการศึกษานี้
ข้าพเจ้าจะได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย และข้าพเจ้าจะแจ้งผู้ทำการศึกษาทันที ในกรณีที่มีได้แจ้งให้
ผู้ทำการศึกษาทราบในทันทีถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นได้ จะถือว่าข้าพเจ้าทำให้การคุ้มครองความ
ปลอดภัยของข้าพเจ้าเป็นโมฆะ(ตามที่กฎหมายกำหนด)

ข้าพเจ้ายินดีให้ข้อมูลของข้าพเจ้าแก่คณะผู้ศึกษาเพื่อประโยชน์ในการศึกษานี้
สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการศึกษานี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ได้ระบุไว้แล้วในข้างต้น

.....

วันที่ / เดือน / ปี

.....

ลงนามผู้เข้าร่วมศึกษา

.....

วันที่ / เดือน / ปี

.....

(นายพรชัย ทูมมา)

ลงนามผู้ศึกษาหลัก

.....

.....

(.....)

วันที่ / เดือน / ปี

ลงนามพยาน

ข้อมูลสำหรับประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในโครงการศึกษาอิสระ
(Patient/Participant Information Sheet)

- 1.ชื่อโครงการ การศึกษาการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลต่อความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชชนรินทร์
- 2.ชื่อผู้ศึกษา นายพรชัย ทูมมา นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวช (แผน ก)
- 3.สถานที่ติดต่อ 176 หมู่3 ต.หนองน้ำใส อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว 27160 โทร 037-261795-9 ต่อ406 มือถือ09-8321327
- 4.ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการให้คำยินยอมและเอกสารอื่นๆที่ให้แก่ประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาประกอบด้วยคำอธิบายดังต่อไปนี้
  - 4.1 โครงการนี้เกี่ยวข้องกับการศึกษาการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลต่อความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชชนรินทร์
  - 4.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแลโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชชนรินทร์ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล
  - 4.3 การศึกษานี้เป็นการศึกษาที่ทดลองที่ผู้ศึกษาคาดว่า ไม่มีความเสี่ยงใดๆเกิดขึ้นกับญาติผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่เข้าร่วมในการศึกษานี้ ข้อมูลญาติผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทจะถูกถอดเป็นรหัสผลการเรียนที่ตีพิมพ์จะไม่มีชื่อผู้ป่วย
5. รายละเอียดและขั้นตอนที่ผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาอิสระจะได้รับการปฏิบัติ ในการศึกษานี้จะเก็บข้อมูลจากญาติผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ดังนี้
  - 5.1 ญาติผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่เข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง จะได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมตามการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลในศึกผู้ป่วยในโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชชนรินทร์ มีการประเมินผลโดยการใช้แบบประเมินความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท
6. หากท่านมีข้อสงสัยให้สอบถามเพิ่มเติมได้ และสามารถติดต่อกับผู้ศึกษาในกรณีมีปัญหา (ตลอด 24 ชั่วโมง) สามารถติดต่อผู้ศึกษา คือ นายพรชัย ทูมมา 176 หมู่3 ต.หนองน้ำใส อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว 27160 โทร 037-261795-9 ต่อ406 มือถือ09-8321327
7. หากผู้ศึกษามีข้อมูลเพิ่มเติมทั้งทางด้านประโยชน์และโทษที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาจะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบอย่างรวดเร็วโดยไม่ชักช้า
8. ข้าพเจ้าได้ทราบข้อมูลของโครงการขั้นต้น ตลอดจนข้อดี ข้อเสีย ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ และยินยอมเข้าร่วมในโครงการดังกล่าว

9. ข้าพเจ้ามีสิทธิ์ที่จะปฏิเสธที่จะเข้าร่วมหรือสามารถถอนตัวจากโครงการศึกษาได้ทุกขณะ โดยการปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการศึกษานี้ ไม่มีผลต่อการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแต่ประการใด
10. ไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนแก่ประชากรตัวอย่างหรือผู้ที่มีส่วนร่วมในการศึกษาในการศึกษาอิสระ
11. ผลการศึกษาอิสระจะนำเสนอในภาพรวม ส่วนชื่อและที่อยู่ของผู้ป่วยจะได้รับการปกปิดอยู่เสมอ ยกเว้นว่าได้รับคำยินยอมไว้โดยกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเท่านั้น จึงจะเปิดเผยข้อมูลแก่สาธารณชนได้ ในกรณีที่ผลการศึกษาอิสระได้รับการตีพิมพ์
12. จำนวนของญาติและผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ที่ใช้ในการศึกษานี้มีจำนวน 20 ราย

ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ

นายพรชัย ทูมมา เกิดเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2519 ที่จังหวัดยโสธร สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ ปี พ.ศ. 2543 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชภาคนอกเวลา คณะพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปีการศึกษา 2546 ปัจจุบันปฏิบัติงานในตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 5 หัวหน้าหอผู้ป่วยชาย โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชชนกรินทร์ จังหวัดสระแก้ว